

Інформація про доступ до процедури надання притулку

Manuscript completed in April 2022

Neither the European Union Agency for Asylum (EUAA) nor any person acting on behalf of the EUAA is responsible for the use that might be made of the information contained within this publication.

Print ISBN 978-92-9487-333-0 doi: 10.2847/458857 BZ-08-22-121-UK-C

PDF ISBN 978-92-9487-344-6 doi: 10.2847/483514 BZ-08-22-121-UK-N

© European Union Agency for Asylum (EUAA), 2022

Cover page photos: AlxeyPnferov, ©iStock, 2021; LukaTDB, ©iStock, 2021.

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged. For any use or reproduction of photos or other material that is not under the EUAA copyright, permission must be sought directly from the copyright holders.

Зміст

Що таке міжнародний захист (притулок)?	4
З яких етапів складається процедура надання притулку?	5
Які є права під час процедури надання притулку?	9
Які ваші зобов'язання?	11
Які наслідки відмови від співпраці з державними органами?	13
Повідомте державні органи, якщо	14

Що таке міжнародний захист (притулок)?

Що мається на увазі під міжнародним захистом або притулком?

У Європі **притулок** називається **міжнародним захистом**.

Прагнення отримати притулок в іншій країні через небезпеку повернення у власну країну є фундаментальним правом. Усі чоловіки, жінки та діти мають право жити в безпеці та повазі до їх фундаментальних свобод.

Статус біженця

Притулок може знадобитися, якщо ваше життя або свобода знаходиться під загрозою через:

- расу,
- національність,
- релігію,
- політичні погляди,
- приналежність до певної групи.

Додатковий захист

Притулок також може знадобитися, коли ви перебуваєте в одній з наступних ситуацій:

- вам загрожує смертна кара або виконання вироку або
- вам загрожують катування або інше жорстоке поводження або
- ви прибуваєте з держави, у якій відбувається збройний конфлікт, що загрожує життю й безпеці цивільного населення.

Ваше життя або свобода може перебувати під загрозою, наприклад, у наступних ситуаціях:

- фізичного або психічного насильства,
- жорстокого поводження або покарання з боку державних органів,
- дискримінаційних обмежень.

Ситуація, яка викликає у вас побоювання, повинна бути серйозним порушенням ваших основних прав людини.

Усі ці небезпеки можуть впливати на чоловіків, жінок і дітей по-різному.

Ці небезпеки можуть бути спричинені державою, через її посадових осіб, або іншими особами, які не є частиною держави або державних органів.

Притулок буде надано тільки в тому випадку, якщо держава або державні органи вашої країни не здатні або не хочуть захищати вас від небезпеки, з якою ви стикаєтеся.

З яких етапів складається процедура надання притулку?

Як я можу отримати притулок?

Після інформування державних органів про те, що ви прагнете отримати притулок, державні органи будуть надавати вам сприяння в проходженні **процедури надання притулку**. Процедура надання притулку – це процес, у якому визначається, чи буде вам надано притулок. У нього входить ретельна перевірка причин вашого переміщення й ризиків, з якими б ви стикнулися в разі, якби вам довелося повернутися у свою країну.

Після вашого звернення за наданням притулку в цій процедурі відбудеться декілька етапів.

Насамперед ваша заява повинна бути зареєстрована.

Це означає наступне.

- Вас попросять представити всі ваші документи, що засвідчують особу.

- Ваші персональні дані будуть зібрані та збережені в національній системі.

- Вас сфотографують.

- У вас візьмуть відбитки пальців.

- Вас попросять надати додаткову інформацію про себе і вашу родину, вашу поїздку в Європу, а також вказати причини, через які ви покинули свою країну й боїтеся повертатися.

- З міркувань безпеки вас / ваші речі можуть оглянути. У разі такого огляду його буде проводити особа тієї ж статі, що й ви, з повагою до вашої людської гідності та особистої недоторканності. Ваші особисті речі залишаються вашою власністю й будуть Вам повернуті.

- Ви пройдете медичний огляд. Його частиною може бути карантин, призначений для запобігання поширенню захворювань та захисту здоров'я всіх людей.

Ці процедури є стандартними для всіх, і ви зобов'язані співпрацювати.

Уся інформація, якою ви ділитесь з відповідним державним органом, **зберігається в таємниці**. Це означає, що вся інформація, якою ви ділитесь, не буде поширюватися далі без вашої згоди.

У Європейському Союзі кожен може шукати притулок **особисто**. Навіть якщо ви прибули зі своєю родиною, за наданням притулку ви можете звертатися самостійно. Також ви це можете робити разом зі своєю родиною. При розгляді питання до уваги будуть братися всі причини для звернення за наданням притулку, викладені вами й членами вашої родини. Якщо існують поважні причини, через які ви не хотіли б, щоб ваші члени родини знали, чому ви звертаєтесь за наданням притулку, а також пов'язані з цим подробиці, ви повинні сповістити про це органи, що займаються питаннями надання притулку.

За розгляд вашої заяви відповідає окрема державна-член Європейського союзу.

У Європі ви не можете вибирати країну, у якій ви хотіли б звертатися за наданням притулку. Коли ви звертаєтесь за наданням притулку, очікується, що ви зробите це якомога швидше в першій країні, у яку ви прибуваєте. Її державні органи визначать, яка країна відповідатиме за розгляд вашої заяви. Це називається «дублінською процедурою». Якщо член вашої родини знаходиться в Європі, важливо, щоб ви сповістили про це державні органи. Дублінською процедурою можна скористатися для вашого возз'єднання з цим членом родини, якщо він знаходиться в одній з країн, що застосовують ці правила.

Ви не можете переміщатися в іншу країну за власною ініціативою до завершення цієї процедури. Якщо ви це зробите, то будете повернуті в країну, яка відповідає за вашу заяву.

Розгляд вашої заяви

Вас запросять на **особисту співбесіду**, де вас попросять детально вказати причини, через які ви просите надати притулок.

Після особистої співбесіди вашій заяві ваша заява буде оцінена і вас повідомлять про **рішення**. Це означає, що державні органи повідомлять вас про те, чи надано вам притулок. Вам також повідомлять про причини цього рішення.

Якщо ваша заява буде відхилена і ви вважаєте, що допущено помилку, то ви зможете **оскаржити** це рішення.

Ви отримаєте більш детальну інформацію на одному з наступних етапів процедури, відповідному вашій заяві.

Як довго триває процедура розгляду?

Процедура надання притулку може зайняти відносно тривалий час, оскільки державні органи будуть ретельно перевіряти всі деталі вашої заяви й потім приймуть рішення щодо вашого прохання. Звичайна процедура може тривати від 6 до 21 місяця максимум.

Проте, процедури та терміни можуть бути іншими, якщо ваша заява оцінюється за спеціальною процедурою, наприклад, за прискореною процедурою, за прикордонною процедурою або за процедурою допуску. Ваша заява також може бути віднесена до пріоритетних. У таких випадках конкретну інформацію вам нададуть національні органи, що займаються наданням притулку.

Важливо знати, що іноді цей період очікування рішення може бути емоційно важким.

У Європейському Союзі будь-яка особа молодша 18 років вважається **дитиною**. Нагальним інтересам і добробуту дитини приділяється першорядна увага на всіх етапах процедури надання притулку для того, щоб забезпечити їй безпеку, достаток, соціальний розвиток тощо.

Як мої діти, що супроводжують мене, можуть отримати притулок?

Якщо ви прибули зі своїми дітьми, ви можете подати одну загальну заяву на себе й своїх дітей віком до 18 років. За певних обставин ваші діти можуть мати можливість подавати заяву про надання притулку самостійно. За більш детальною інформацією зверніться до національних органів влади.

Мені менше 18 років, я перебуваю без батька або іншого відповідального дорослого

Якщо вам менше 18 років і ви самі – без батька або іншого відповідального дорослого, – то ви є **неповнолітньою особою без супроводу дорослих**. Якщо це стосується вас, повідомте про це національні органи влади та попросіть про додаткову підтримку.

Які є права під час процедури надання притулку?

Ви можете перебувати в країні ЄС, яка розглядає вашу заяву про надання притулку.

Звернення за наданням притулку дає вам право залишатися там до тих пір, поки не буде завершено розгляд вашої заяви.

Залежно від вашої ситуації вам буде надано житло, харчування або гроші на придбання продуктів харчування, базове й необхідне медичне обслуговування, а також соціальна допомога.

Національні органи влади нададуть вам більш детальну інформацію про те, на що ви маєте право.

Ви можете попросити про надання послуг перекладача.

Якщо державні органи спілкуються з вами мовою, яку ви не розумієте, ви можете попросити про надання послуг перекладача. Ви не будете платити за послуги перекладача. Перекладач, який розмовляє мовою, яку ви розумієте, буде присутній під час вашої особистої співбесіди.

Перекладач допомагає вам спілкуватися з державними органами, але тільки з питань, пов'язаних з вашою заявою. Перекладач є нейтральною особою й дотримується конфіденційності; перекладач не підтримує будь-яку сторону, не розголошує сказане вами будь-кому й не впливає на рішення за вашою заявою.

Якщо ви не розумієте перекладача, повідомте негайно про це державні органи. Ви також можете попросити про можливість користуватися послугами свого власного перекладача.

Ви завжди можете задавати питання; ви маєте право на отримання інформації.

У разі будь-яких непорозумінь щодо ваших прав, обов'язків, процедури, термінів, нинішнього статусу розгляду вашої заяви або інших питань, пов'язаних з вашою заявою, ви можете звертатися до державних органів і до Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців (УВКБ ООН).

Ви отримаєте додаткову інформацію, пов'язану з процедурою надання притулку, і конкретну інформацію, пов'язану з вашим випадком.

У вас може бути адвокат.

Адвокат – це особа, яка надає юридичну допомогу, консультації та підтримку, а також є вашим представником у державних органах. Наприклад, адвокат може допомогти вам у складанні заяви про надання притулку, у проходженні процедури надання притулку, офіційному спілкуванні тощо. Адвокат є особою, незалежною від державних органів, і ви маєте право радитися з адвокатом.

Послуги адвоката можуть надаватися безкоштовно. За більш детальною інформацією зверніться до національних органів влади.

Крім того, ви завжди можете попросити органи влади про безкоштовне надання юридичної та процедурної інформації. Таку інформацію також можуть мати можливість надати неурядові організації.

Щойно у вас з'явиться адвокат, або ви отримаєте іншу юридичну допомогу, або відбудуться будь-які зміни щодо цього питання, детально поінформуйте державні органи (надайте особисті дані адвоката або інформацію про зміни), щоб державні органи могли інформувати вашого адвоката про хід розгляду вашої заяви.

Ви можете зв'язатися й спілкуватися з УВКБ ООН або з його партнерськими організаціями на будь-якому етапі процедури надання притулку.

УВКБ ООН захищає інтереси шукачів притулку та біженців. Він також надає юридичну допомогу та консультації, пов'язані зі справедливим та належним розглядом вашої заяви.

УВКБ ООН може бути присутнім під час співбесід, засідання з розгляду апеляцій або може направляти письмові подання у зв'язку із заявою про надання притулку.

Контактні дані УВКБ ООН та інформація про процедуру надання притулку залежно від країни, у якій ви знаходитесь, можуть бути знайдені на сторінці УВКБ ООН :<https://help.unhcr.org/>

Ви можете попросити про підтримку, якщо ви розглядаєте можливість добровільного повернення у свою країну

Ви можете попросити про підтримку для добровільного повернення у свою країну в будь-який час протягом процедури надання притулку.

Якщо ви хочете відкликати свою заяву про міжнародний захист (притулок), зв'яжіться з державними органами. Коли ви відкликаєте свою заяву, ви втрачаєте право перебувати в країні в якості шукача притулку.

За більш детальною інформацією про добровільне повернення та допомогу, яку ви можете отримати, ви можете звернутися до державних органів.

Чи потрібна вам особлива підтримка для проходження процедури?

Якщо у вас є особливі потреби або ви зазнали, наприклад, психологічного, фізичного або сексуального насильства, або ви відчуваєте будь-які інші труднощі, такі як інвалідність або серйозне захворювання, вам треба повідомити про це державні органи, що займаються наданням притулку. Вони проведуть більш ретельну оцінку ситуації, і в разі необхідності можуть бути надані додаткові гарантії та підтримка. Це може бути, наприклад, надання вам додаткового часу або призначення спеціалізованого персоналу для розгляду вашої справи. Ви можете також попросити про те, щоб у вашій справі брала участь посадова особа й перекладач чоловічої або жіночої статі, якщо, виходячи з причин, через які ви звертаєтесь за наданням притулку, вам було б складно висловитися повністю.

Ви повинні співпрацювати з державними органами.

У ваших інтересах співпрацювати з державними органами, спілкуватися з ними, відповідати на їхні запитання та вимоги, а також виконувати процедурні дії. Це дозволить державним органам розглянути вашу заяву належним чином.

Ви повинні особисто з'явитися в державні органи на їх вимогу.

Вас можуть викликати на прийом у зв'язку з вашою заявою.

Щоб ваша заява була розглянута, ви повинні прибути на прийом у всіх випадках, коли ви отримали повідомлення від державних органів, лист або інше повідомлення із зазначенням дати й часу. Ви повинні з'явитися в зазначений день і час.

Говоріть правду. Те, що ви говорите, дуже важливо для переконливості вашої заяви. Тому вам треба бути чесним, надавати повну, точну й правильну інформацію про свою особу, родину, країну походження, причини, через які ви покинули свою країну й не можете повернутися назад.

Якщо ви не знаєте або не пам'ятаєте чогось, вкажіть це чітко; не намагайтеся придумувати відповідь.

Ви повинні проінформувати державні органи про будь-які зміни у своїй адресі або контактних даних

Державні органи повинні мати можливість зв'язатися з вами у зв'язку з вашою заявою про надання притулку, щоб, наприклад, запросити вас на прийом або проінформувати вас про вашу заяву. Отже, для державних органів важливо мати вашу правильну й актуальну адресу та контактну інформацію, щоб мати можливість зв'язатися з вами в будь-який час.

У разі зміни вашої адреси, електронної пошти або номера телефону ви повинні поінформувати державні органи якомога швидше за допомогою відповідних засобів зв'язку. Уточніть у державних органах, чи потрібно вам висилати ваші нові контактні дані, наприклад, за допомогою рекомендованого листа із зазначенням вашої нової адреси або заповнення певної форми.

Пам'ятайте про те, що ви не повинні залишати або намагатися залишати країну ЄС, яка відповідає за розгляд вашої заяви. Якщо ви отримали проживання в центрі, під час розгляду вашої заяви ви не повинні залишати його без необхідного дозволу.

Ви повинні надати всі свої документи, які обґрунтовують вашу заяву, щоб якомога більше підтвердити те, що ви говорите або заявляєте.

Серед них – наступні.

Ідентифікаційні документи:

паспорт, ідентифікаційна картка, шкільна ідентифікаційна картка, свідоцтво про народження, водійське посвідчення, свідоцтво про шлюб, сімейна книжка, військова ідентифікаційна картка, будь-яке свідоцтво про працевлаштування, сертифікати.

Документи, пов'язані з вашою ситуацією:

судові рішення, ордери на арешт, протоколи поліцейських розслідувань, інші документи з поліції або судів, листи з погрозами або попередженнями, газетні статті (серед них – із згадуванням конкретних імен), свідоцтво про хрещення, картка про членство в політичній партії, фотографії, пости в соціальних мережах, медична або психологічна документація тощо.

Вам не потрібно надавати документи, які містять загальні відомості про вашу країну. Державні органи, які займаються питаннями надання притулку, знають про загальну ситуацію у вашій країні.

Важливо, щоб ви надали оригінали документів, коли це можливо.

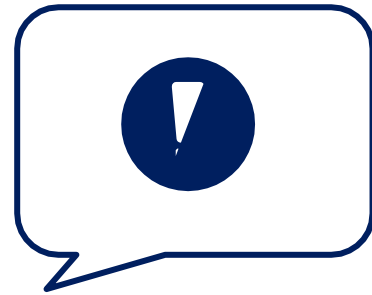
Ви не повинні знищувати або викидати будь-які документи, що засвідчують особу. Ви не повинні приховувати будь-які документи, що стосуються справи. Ви не повинні надавати фальшиві або підроблені документи.

Якщо у вас немає з собою будь-яких документів, які необхідно надати, поясніть причини цього під час співбесіди. Якщо можливо, попросіть своїх друзів або родичів вислати їх вам, якщо тільки це не буде представляти небезпеку для вас або для них.

Які наслідки відмови від співпраці з державними органами?

Якщо є поважні причини, через які ви не в змозі виконати будь-яке зі своїх зобов'язань, негайно повідомте державні органи про причини цього. В іншому випадку, якщо ви порушите свої зобов'язання, це може спричинити різні наслідки. Ви також ризикуєте втратити свої права у якості шукача притулку.

Ваша заява може вважатися відкликаною або відхиленою.

Ваша процедура надання притулку може бути припинена, і ви можете втратити свій статус в якості шукача притулку у відповідальній країні ЄС і всі пов'язані з цим права, якщо державні органи вважатимуть, що ви більше не шукаєте захисту.

Це може статися, наприклад, якщо ви залишили країну або центр розміщення без належного дозволу, або якщо державні органи не можуть зв'язатися з вами.

Це може негативно вплинути на розгляд вашої заяви.

Якщо ви надасте оманливу інформацію, що стосується вашої особистості або вашої заяви, або знищите чи підробите документи, це може негативно вплинути на оцінку вашої заяви про надання притулку.

Повідомте державні органи, якщо

Зник член вашої родини

Якщо ви шукаєте члена (членів) своєї родини, повідомте про це державні органи. Вони можуть допомогти вам знайти їх.

Якщо вам потрібна спеціальна медична допомога

Повідомте державні органи, якщо у вас є якісь проблеми зі здоров'ям, якщо ви вагітні, або якщо до вас коли-небудь у минулому застосовувалося насильство.

Ви можете отримати медичну допомогу.

Ви можете подати скаргу щодо процедури надання притулку, якщо вважаєте, що з вами сталася одна з наступних подій

- Було порушено будь-яке з ваших прав.
- Порушено процесуальні норми.
- Який-небудь державний орган поводився з вами неналежним або неетичним чином.

У ваших інтересах порушити такі питання якомога швидше. Скарга не є подачею апеляції щодо рішення за вашою заявою про надання притулку. Скарга може бути подана до прийняття рішення за вашою заявою про надання притулку.

Ви можете подати скаргу:

- особисто в офісі органів влади.
- у письмовій формі, поштою або електронною поштою, у деяких випадках, з використанням спеціальної форми, на офіційну поштову адресу або електронну пошту органу влади.
- через свого адвоката, якщо він у вас є.
- через УВКБ ООН.

■ Publications Office
of the European Union

